

İÇ BORÇLANMA STRATEJİSİ

OCAK 2004

A. ARALIK AYI İÇ BORÇLANMA GERÇEKLEŞMELERİ

Bilindiği üzere, 21 Kasım 2003 tarihinde Hazine Müsteşarlığı tarafından ilan edilen "Aralık 2003 İç Borçlanma Stratejisi" kapsamında öngörülen finansman ihtiyacı çerçevesinde yapılacak borçlanmalara ilişkin genel bilgiler kamuoyuna duyurulmuştur. Aralık ayında gerçekleştirilen işlemler aşağıda yer almaktadır:

1. İHALE YÖNTEMİ İLE SATIŞLAR

i) TL Cinsi İskontolu İhaleler:

(Milyar TL) TL CİNSİ DİBS ARALIK 2 0 0 3	İHALE TARİHİ	SATIŞ TARİHİ	İTFA TARİHİ	FAİZ (%)		SATILAN MİKTAR					
				DÖNEM	YILLIK BİLEŞİK	İHALE		ROT VE İHALE SONRASI		TOPLAM	
						NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET
5 AY BONO (154 gün)(r-o)	02.12.2003	03.12.2003	05.05.2004	10,93	27,79	733.437	661.164	44.372	40.000	777.810	701.164
14 AY TAHVİL (420 gün)	02.12.2003	03.12.2003	26.01.2005	34,05	28,91	2.339.579	1.745.326	1.021.255	761.856	3.360.834	2.507.182
3 AY BONO (91 gün) (R)	16.12.2003	17.12.2003	17.03.2004	5,87	25,65	1.133.366	1.070.487	0	0	1.133.366	1.070.487
TOPLAM						4.206.382	3.476.977	1.065.627	801.856	5.272.010	4.278.833

(R) Referans İhale.

(r-o) Yeniden ihraç(re-open).

ii) TL Cinsi Değişken Faizli Devlet Tahvili İhalesi:

(Milyar TL) FRN ARALIK 2 0 0 3	İHALE TARİHİ	SATIŞ TARİHİ	İTFA TARİHİ	BİRİM FİYAT	SATILAN MİKTAR					
					İHALE		ROT VE İHALE SONRASI		TOPLAM	
					NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET
2 YIL TAHVİL (686 gün)	01.12.2003	03.12.2003	19.10.2005	106.300	822.979	874.827	175.643	186.709	998.623	1.061.536
TOPLAM					822.979	874.827	175.643	186.709	998.623	1.061.536

iii) TL Cinsi Sabit Kupon Ödemeli Devlet Tahvili İhalesi:

(Milyar TL) TL Cinsi Kuponlu İhale ARALIK 2 0 0 3	İHALE TARİHİ	SATIŞ TARİHİ	İTFA TARİHİ	YILLIK FAİZ BİLEŞİK	BİRİM FİYAT	SATILAN MİKTAR					
						İHALE		ROT VE İHALE SONRASI		TOPLAM	
						NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET
2 YIL TAHVİL-TL.CİN.(700 gün) (6 ayda bir %12,5 kupon ödemeli)	16.12.2003	17.12.2003	16.11.2005	26.58%	101,802	1,088,167	1,107,776	366,929	373,542	1,455,097	1,481,318
TOPLAM						1,088,167	1,107,776	366,929	373,542	1,455,097	1,481,318

iv) Döviz Cinsi İskontolu Devlet Tahvili İhalesi:

(Milyon ABD Doları)				FAİZ (%)		SATILAN MİKTAR					
DÖVİZ CİNSİ DİBS ARALIK 2003	İHALE TARİHİ	SATIŞ TARİHİ	İTFA TARİHİ	DÖNEM	YILLIK BİLEŞİK	İHALE		ROT VE İHALE SONRASI		TOPLAM	
						NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET
18 AY TAHVİL-DÖV.CİN. (547 gün)-USD	22.12.03	23.12.03	22.06.05	6.30	4.15	930.1	875.0	298.1	280.5	1,228.3	1,155.4
TOPLAM						930.1	875.0	298.1	280.5	1,228.3	1,155.4

Yapılan döviz cinsi bu ihalede toplam net 1.155,4 milyon ABD Doları karşılığı 1.647,7 trilyon TL tutarında satış gerçekleştirilmiştir.

v) Döviz Cinsi Sabit Kupon Ödemeli Devlet Tahvili İhalesi:

(Milyon ABD Doları)						SATILAN MİKTAR					
Döviz Cinsi Kuponlu İhale ARALIK 2003	İHALE TARİHİ	SATIŞ TARİHİ	İTFA TARİHİ	YILLIK FAİZ BİLEŞİK	BİRİM FİYAT	İHALE		ROT VE İHALE SONRASI		TOPLAM (DÖVİZ)	
						NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET	NOMİNAL	NET
2 YIL TAHVİL-USD.CİN.(679 gün) (6 ayda bir %2,5 kupon ödemeli)	09.12.2003	10.12.2003	19.10.2005	4.49%	10,166	451.9	459.4	54.2	55.1	506.1	514.5
TOPLAM						451.9	459.4	54.2	55.1	506.1	514.5

Yapılan döviz cinsi bu ihalede toplam net 514,5 milyon ABD Doları karşılığı 734 trilyon TL tutarında satış gerçekleştirilmiştir.

Böylece, Aralık ayında ihale yöntemiyle toplam nominal 10,2 katrilyon TL karşılığı, net 9,2 katrilyon TL tutarında nakit iç borçlanma gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Piyasa Yapıcılığı Sistemi çerçevesinde, Aralık ayında değişim ile gerçekleştirilen ihraçlar aşağıdaki gibidir.

(milyar TL)		İHRAÇ EDİLEN SENET				GERİ ALINAN SENET	
Aralık 2003	İHALE TARİHİ	SATIŞ TARİHİ	İTFA TARİHİ	NOMİNAL SATIŞ	NET SATIŞ	İTFA TARİHİ	NOMİNAL TUTARI
	01.12.2003	03.12.2003	19.10.2005(Değişken Faizli DİBS)	26.010,0	27.648,6	16.06.2004(ABD Dolarına Endeksli Devlet Tahvili) 15.12.2004(İskontolu DİBS)	14.695,2 11.241,5
	02.12.2003	03.12.2003	26.01.2005(İskontolu DİBS)	92.873,3	69.283,5	16.06.2004(ABD Dolarına Endeksli Devlet Tahvili) 15.12.2004(İskontolu DİBS)	12.895,0 68.283,5
	16.12.2003	17.12.2003	16.11.2005 (Sabit Kuponlu DİBS)	12.037,5	12.254,4	16.06.2004(ABD Dolarına Endeksli Devlet Tahvili)	9.633,4

vi) Değişim İşlemi:

Müşteşarlığımızca, 12.12.2003 valörlü olmak üzere değişim işlemi gerçekleştirilmiştir.

(milyar TL)

SATIŞ TARİHİ	İHRAÇ EDİLEN SENET			GERİ ALINAN SENET	
	İTFA TARİHİ	NOMİNAL SATIŞ	NET SATIŞ	İTFA TARİHİ	NOMİNAL TUTARI
12.12.2003	26.01.2005 (İskontolu DİBS)	5.267.975	3.954.668	03.03.2004 (İskontolu DİBS)	4.169.832

2. ÇALIŞANLARIN TASARRUFLARINI TEŞVİK HESABI'NA İLİŞKİN İŞLEMLER

Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabı'na, doğrudan satış yöntemiyle 29.04.2003 tarihinde ihraç edilen senetlerden toplam 65 trilyon TL'lik (anapara ve faiz) erken itfa yapılmıştır.

3. NAKİT DIŞI BORÇLANMALAR

31.12.2003 tarihinde, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna, ilgili kanunlar çerçevesinde Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. nezdinde bulunan mevduatların ödenmesi amacıyla, 7 trilyon TL özel tertip ve 6.825 trilyon TL tutarında ikrazen olmak üzere toplam 6.832 trilyon TL tutarında özel tertip Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihracı gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, aynı tarihte, daha önce oluşmuş ve Bankalar Yeminli Murakıplarınca belirlenen görev zararı alacakları karşılığı, T.C. Ziraat Bankası'na 611,1 trilyon TL ve T. Halk Bankası'na 178,2 trilyon TL olmak üzere toplam 789,3 trilyon TL tutarında özel tertip DİBS ihraç edilmiştir.

B. ARALIK AYI İÇ BORÇ ÖDEMELERİ

ARALIK AYI ÖDEMELERİ			
(Katrilyon TL)	Program	Gerçekleşme	Fark (**)
Toplam Ödeme	9,8	9,7	-0,1
Kamu (*)	0,5	0,5	0,0
Piyasa	9,3	9,2	-0,1
İhale+TAP+Halka Arz+Doğrudan Satış	9,2	9,1	-0,1
Kamu Kurumlarına Satış	0,1	0,1	0,0

(*) T.C. Merkez Bankası'na yapılan ödemeleri içermektedir.

(**) Tablo gösterimi katrilyon TL bazında olduğu için trilyon TL bazındaki farklar yuvarlamadan ötürü görünmemektedir.

C. OCAK AYI İÇ BORÇ ÖDEMELERİ

Ocak 2004 iç borç itfaları ve bu itfaların dağılımı aşağıdaki gibidir:

OCAK AYI İÇ BORÇ ÖDEMELERİ				
(Trilyon TL)	Piyasaya Yapılacak Ödemeler	Kamu Kurumlarına Yapılan Satışların Geri Ödemeleri (1)	T.C. Merkez Bankası'na Yapılacak Ödemeler	Toplam ödeme
01.01.2004	31	0	0	31
03.01.2004	26	0	0	26
07.01.2004	319	0	0	319
13.01.2004	5	0	0	5
14.01.2004	1.783	0	0	1.783
16.01.2004	0	0	166	166
21.01.2004	4.460	207	0	4.667
26.01.2004	8	0	0	8
28.01.2004	6.802	1.742	0	8.544
TOPLAM	13.432	1.949	166	15.547

(1) İhalede oluşan fiyattan kamu kurumlarına rekabetçi olmayan teklif (ROT) yoluyla yapılan satışları içermektedir.

OCAK ÖDEMELERİNİN DAĞILIMI				
(Trilyon TL)	TL Cinsi	Döviz Cinsi (*)	Döviz Endeksli (*)	TOPLAM
01.01.2004	31	0	0	31
03.01.2004	0	26	0	26
07.01.2004	319	0	0	319
13.01.2004	0	0	5	5
14.01.2004	53	1.730	0	1.783
16.01.2004	0	0	166	166
21.01.2004	4.667	0	0	4.667
26.01.2004	0	8	0	8
28.01.2004	8.544	0	0	8.544
TOPLAM	13.612	1.764	171	15.547

(*) Döviz cinsi ve döviz endeksli senetlerin ödemelerine esas alınacak kur TCMB tarafından o gün için belirlenecek gösterge niteliğindeki döviz satış kuru olacaktır.

D. HAZİNE FİNANSMAN DENGESİ

Hazine'nin 2004 Ocak ayı için öngörülen iç ve dış borç itfa programı ile söz konusu ödemelerin finansmanına ilişkin veriler aşağıdaki gibidir:

Ocak 2004	Katrilyon TL
Ödemeler	17,0
İç Borç Servisi	15,5
Anapara	10,9
Faiz	4,6
Dış Borç Servisi	1,5
Anapara	0,4
Faiz	1,1
Finansman	17,0
Piyasadan İç borçlanma	12,2
Referans Bono İhalesi	2,3
İhale Yoluyla İç Borçlanma	9,9
Diğer Finansman	4,8
Kasa Kullanımı	2,5
Faiz-dışı Fazla	0,3
Dış Borçlanma (1)	0,0
Kamuya Satışlar	2,0
Uluslararası Kuruluşlar	0,0

(1) Geçmişte olduğu gibi piyasaların uygun olması durumunda dış borçlanma yapılabilecektir.

Ocak 2004 döneminde piyasalara yapılacak 13,4 katrilyon TL'lik itfaya karşılık, piyasalardan 12,2 katrilyon TL'lik bir borçlanma yapılması öngörülmektedir.

E. BORÇLANMA STRATEJİLERİ

Ocak ayında da, önceki aylarda açıklandığı gibi;

- İç borçlanma ihaleleri genel olarak Salı günleri düzenlenecek ancak, Hazine piyasalarının uygun olduğu diğer günlerde de ihale düzenleyebilecektir.

- Düzenlenecek olan ihalelerin detayları ihale gününden en az bir gün önce kamuoyuna duyurulacaktır.

Bu kapsamda,

- **Değişken faiz ödemeli senetlerin kupon faizlerinin belirlenmesi amacıyla, 21 Ocak 2004 valör ve 21 Nisan 2004 itfa tarihli 91 günlük referans bono ihalesi yapılacaktır.**

• **Söz konusu ihalede net 2.307 trilyon TL tutarında ihraç yapılacak olup bu miktar Ocak ayında piyasaya yapılacak ödemeler ve kamu kurumlarına yapılan ROT (rekabetçi olmayan teklif) satışlarının geri ödeme tutarları toplamının %15'i kadardır. Bu ihalede ROT ve ihale sonrası teklif yoluyla satış yapılmayacaktır.**

• Ocak ayı içerisinde Halka Arz, TAP, geri alım ihalesi yapılabilecek olup söz konusu yöntemlerin kullanılması kararlaştırıldığında bununla ilgili bilgiler kamuoyuna ayrıca duyurulacaktır.

Ayrıca, Piyasa Yapıcılığı Sistemi çerçevesinde, ölçüt ihraç olarak belirlenmiş olan 11.08.2004 itfa tarihli, TRT110804T13 ISIN kodlu senet, 05.01.2004 tarihi itibarıyla ölçüt senet olmaktan çıkarılacaktır. Söz konusu senedin yerine 19.10.2005 itfa tarihli, TRT191005T10 ISIN kodlu senet ölçüt ihraç olarak kabul edilecektir. Ayrıca, halihazırda ölçüt ihraç olarak belirlenmiş olan senetlere ilave olarak, 16.11.2005 itfa tarihli, TRT161105T12 ISIN kodlu, sabit kuponlu senet de ölçüt ihraç olarak belirlenmiştir. Söz konusu senet için kotasyonlar, Piyasa Yapıcılığı Sözleşmesi çerçevesinde, kuponlu senetlerde belirlendiği üzere fiyat üzerinden verilecek ve alım-satım fiyatları arasındaki azami açıklık 1.000 TL olacaktır.

Piyasa Yapıcılığı Sözleşmesi ikincil piyasa yükümlülükleri çerçevesinde söz konusu yeni ölçüt senetler için alım-satım kotasyonları Piyasa Yapıcı bankalar tarafından 05.01.2004 tarihinden itibaren verilmeye başlanacaktır.

Kamuoyuna duyurulur.